OTÁZKY A ODPOVĚDI

Splývání životem

Vybráno ze Satsangu 15.9.1993

Óm Šrí Paramátmane Namaha

Otázka: *„Člověk v životě občas dospěje na nějakou křižovatku a neví jakou cestou se dál dát. Jakým způsobem se rozhodovat?“*

Nechte se unášet, neplavejte. Všichni asi znáte rozdíl mezi splýváním a plaváním. Místo abyste vyvíjeli úsilí, dovolte, aby vše probíhalo přirozeně samo sebou. Na určitém stupni vývoje je lepší nechat věci se odehrávat. Ty nejlepší události k nám v životě většinou přišly samy, aniž bychom jim nějak napomáhali. Proto vám doporučuji, abyste spíše splývali než plavali. Při splývání se řekou necháváme jen unášet. Řeka plyne a my plujeme s ní. Může se stát, že ztratíme svoji cestu, ale řeka se nikdy neodchýlí od svého směřování k oceánu. Cílem života je dosáhnout oceánu Božství. Jsme-li schopni se plně odevzdat, řeka života nás donese k oceánu Božství bez jakéhokoliv úsilí z naší strany.

Možná jste si všimli, že se mnoho důležitých událostí stane, aniž byste pro to něco udělali. Vaše aktivita je mnohdy spíše zdrojem problémů. Ve skutečnosti žádné problémy neexistují, jediným problémem jste obvykle vy sami. Vybízím-li vás k tomu nechat se unášet, nemluvím o pasivitě. Obvykle se utopí spíše ti, kteří plavou, než ti, kteří splývají. Splývání je velmi jemné umění. Vyžaduje plné vědomí. Jste si vědomi sami sebe i toku řeky, a dostáváte se tak do harmonie s plynutím řeky. Pokud se naučíte umění nechat se unášet řekou života, přijímáte a plynete se vším, co vám přijde do cesty.

Vše byste měli vnímat jako dar od Boha. Pokud je pro vás všechno Božím darem, nezbývá žádný prostor pro smutek a strádání. Mluvím-li o přijetí všeho, nezahrnuji do toho pouze peníze, dobré zdraví a uznání druhých, ale mám na mysli i špatnou finanční situaci, nemoc či to, že vás druzí neoceňují. Jde o úplné přijetí, a to není snadné. Plné přijetí znamená otevřít své dveře Božství, aby mohlo vstoupit do vašeho života. Měli byste zaujmout následující postoj: „Dávám se Ti k dispozici. Udělám cokoli, oč mě požádáš.“ Popisuji vám vysoce pokročilý stupeň, kdy používáte veškerou svoji dovednost, sílu a odbornost k vykonání jakéhokoli úkolu, který vám přišel do cesty, a zároveň se necháte unášet řekou života.

Jde o velmi pokročilý stav a je důležité nezaměňovat jej za nečinnost nebo pesimismus. Pokud rozumíte, o čem mluvím, je to způsob určený pro vás. Máte-li jakékoliv pochybnosti, pokračujte v plavání (to znamená pokračujte ve vynakládání úsilí). Přijde čas, kdy vás plavání unaví a někdo vás naučí splývat. Jsou to dvě odlišné aktivity.

Otázka: *„Co máme dělat, když se k nám při splývání přiblíží krokodýl?“*

Dobrá otázka. Krokodýl zřídka sežere ty, kteří se stali mistry v umění splývání! Nejčastěji se zaměří na plavce, jejichž nohy jsou obvykle ponořeny hlouběji ve vodě. Pokud se necháváte unášet, tělo většinou nehybně splývá s hladinou vody. Jde o velmi zajímavou jemnou nuanci k pochopení. Řeka se stane přítelem těch, kteří s ní umí splývat, protože oni nijak nenarušují její tok. Podobně se i řeka života stává přítelem pro ty, kteří ustoupili ze svých egoistických postojů: „Já se rozhoduji a jednám.“ Považovat se za konajícího znamená, že zůstává hlavním podněcovatelem činnosti ego: „Já určím, jak se budou události odvíjet.“ Řeka života ochraňuje ty, kteří vědí jak plout s jejím proudem. Ochraňují je hlubší síly.

Protože popisuji duchovní skutečnosti, nelze je pomocí příkladu o řece, splývání a plavání dokonale popsat. Příklady z materiálního světa nemohou zcela vystihnout duchovní pravdu, poskytují pouze nasměrování. Je třeba porozumět hlubší pravdě, kterou se vypravěč snaží sdělit. Pro ty, kteří umění splývání ovládli a nechají se nést proudem života, znamená splývání neboli odevzdání se Božství, že si nepotřebují dělat starosti s tím, co jim život přinese. Pokud při svém plynutí potkají krokodýla, neobávají se, že by je mohl napadnout, protože ti, kteří jsou připraveni pro Boha, nemají strach ani z krokodýlů. Lidé obávající se krokodýlů ještě nejsou zralí pro duchovní cestu.

Rád bych vás upozornil na jeden důležitý, velmi hluboký princip duchovnosti. V celé přírodě panuje souhra mezi akcí a reakcí. Veliký světec Pataňdžali napsal v jedné ze svých súter (II/35):

„Pro ty, kteří plně zakotví v nenásilí, přestává být celý svět nepřátelský (nikdo nebude tomuto člověku nepřítelem).“

Potom se i krokodýl stává přítelem! Dosáhnete-li plné vnitřní přeměny, začne být s vámi v souladu celý svět. Možná vás v této souvislosti napadne příběh výjimečné osobnosti jakou byl Ježíš Kristus. Jeho ukřižování zůstane navždy událostí s hlubokým významem. Tato událost je nezapomenutelným příkladem pro celé lidstvo. Jeden z největších lidí, kteří se kdy na Zemi narodili, nám prostřednictvím této situace ukázal principy nejvyšší duchovnosti. Z jeho posledních slov: „Buď vůle tvá“, je zřejmé, že se skutečně nechal unášet řekou života.

V Kristovi nebyla vůči nikomu žádná zloba. Byl tak ušlechtilý, že byl připraven vzít na sebe hříchy celého lidstva, aby ho očistil. Lidstvo je očišťováno příklady těch, kteří sami dosáhli plné čistoty. Měli bychom si být vědomi toho, co je konečným cílem duchovní cesty – uskutečnění Ducha neboli toho, co se nikdy nezrodilo a nikdy nezemře. Pokud vykročíte na cestu směrem k této veliké přeměně, musíte se oprostit od všech strachů, včetně strachu ze smrti.

Dovolte mi mluvit otevřeně: „Pravá duchovní cesta je pouze pro ty, kteří jsou odhodláni pro dobrodružství.“ Na cestu se mohou vydat pouze lidé odvážného srdce. Měli by být připraveni na různá protivenství. Postoj duchovního cestovatele by měl být následující: „Ať se stane cokoliv, stojím pevně na duchovní cestě.“ Součástí lidského života je určitá míra rizika. Nebezpečí se nemůže vyhnout nikdo. Můžete si snít o tom, jak si postavíte hrad, ale jak se tak při chůzi po silnici zabýváte myšlenkami na hrad, může vás uštknout had nebo se vám může přihodit nějaký úraz.

Náš život je velmi křehkou záležitostí a je to jen naše nevědomost, když si myslíme, že budeme žít věčně. My lidé chováme mnoho pošetilých představ. Necháváme naše milované po smrti pohřbít nebo spálit v krematoriu, a když jdeme za jejich rakví, obvykle nás ani nenapadne, že jednoho dne naše vlastní rakev půjde

stejnou cestou. Je pozoruhodné, jak si, nehledě na každodenní přítomnost smrti, udržujeme přesvědčení, že nás se smrt netýká. Jako bychom byli nesmrtelní. Každý musí zemřít a i čas naší smrti jednou přijde. Smrt je životním faktem, a proto je moudré si nedělat starosti z krokodýlů a s lehkostí se těšit z cesty řekou.

Rozhodující je, že krokodýli jsou větším nebezpečím pro plavce než pro ty, kteří pouze plují po vodě. Řeka je stejná pro všechny, ale plavci jsou snazší kořistí. Zatímco plavec bude určitě krokodýlem uchvácen, je možné, že ten, kdo jen nehybně splývá při hladině, unikne pozornosti. Máte pouze dvě možnosti. Řeka života vás někam zanese a je nepodstatné, zda jste se tam, kde nyní jste, chtěli dostat nebo ne. Životem projít musíte v každém případě, ale způsob je na vás. Buď budete povykovat a stěžovat si nebo můžete s lehkostí plynout s proudem.

Znovu opakuji, že je nepochopením představa, že jsou pasivní ti, kdo splývají. V určitém smyslu je pravda, že nevynakládají úsilí, ale zároveň nejsou frustrováni, ničím nejsou sklíčeni a nepropadají pesimismu. Míruplně plují po řece, protože jsou moudří.

Existují tři typy lidí. Někteří lidé se domnívají, že ve svém životě vykonají velké činy. Vytvářejí si podrobné plány, které nikdy nebudou splněny a oni tak nakonec zažívají pouze frustraci. Pouze egoističtí lidé si mohou myslet, že svým vlastním úsilím vykonají veliké skutky. Budou frustrováni, protože zřídka dosáhnou svých životních cílů.

Dále existují pesimističtí lidé, kteří si myslí, že v životě není nic, co by za to stálo. Konstruktivní snahu považují za nesmyslnou a jejich dny míjejí v neplodných činnostech. Jejich život není o moc lepší než život zvířete. V důsledku svého způsobu života ničeho užitečného nedosáhnou, schází jim radost a jsou vzdáleni duchovnímu směřování. Nevyužívají plně svůj potenciál a promarňují tak svůj život. Uvedl jsem dva extrémní případy.

Existuje i třetí kategorie lidí, kteří zaujímají ke všemu pozitivní přístup a jsou připraveni přijmout, co život přináší. Když jim něco přijde do cesty, zhostí se toho, jak nejlépe mohou, aniž by se trápili výsledky. Jde o lidi ryze duchovní. Dostane se jim od života toho nejlepšího, aniž by byli frustrovaní a příliš se trápili. Jejich životy jsou naplněny, protože oni pro úspěch nepotřebují dosahovat výsledků. Člověk, zaměřený na výsledky, bude někdy šťastný a někdy nešťastný, ale obvykle je jeho život spíše náročný. Zatímco ten, pro něhož nejsou výsledky důležité, jediným cílem je pro něj práce samotná a plně se jí věnuje, se plně těší z každého okamžiku života. Zabývat se výsledky své práce znamená očekávat radost v budoucnu. Člověk, toužící po nějakém naplnění v budoucnu, je odsouzen ke zklamání, protože i kdyby se výsledky dostavily, jen zřídka budou plně odpovídat jeho ambicím.

Stejné je to s těmi, kteří nemají motivaci k aktivitě, ale spíše čekají, že za ně vše vyřeší sám osud. Pravidelně ukazují své dlaně astrologům a radí se s nimi o svých horoskopech. Ani oni nebudou nikdy šťastní.

Šťastní jsou ti, kteří porozuměli přírodním zákonům na Zemi a místu, které je v tomto uspořádání dáno lidským bytostem. Znají své povinnosti, chápou lidskou přirozenost a co to znamená, že jsme jako lidé nadřazeni zvířatům. Lidé, kteří dospějí k tomuto poznání, stojí na třetí z cest, které jsem popsal, na cestě skutečné duchovnosti.

Nenechte svoji mysl bloumat v úvahách o budoucnosti ani nepřemýšlejte o minulosti, která již odešla. Opravdový život znamená uvědomit si, že jste právě teď a tady dosud plní života. Ráno jste dobře posnídali a v poledne jste snědli oběd. Čím

se tedy odpoledne trápíte? Proč si stěžujete? Máte zaměstnání a měli byste se snažit v něm pracovat, jak nejlépe umíte. Práce je prospěšná pro vás samotné i jako služba pro ostatní. Když se budete cítit unaveni, můžete si odpočinout.

Je moudré pouze přijímat život tak, jak přichází. Sehrajte v něm svou roli, jak nejlépe dokážete a nezabývejte se přitom ovocem svých činů. Vydáte-li se touto cestou, nic na světě vás nemůže učinit nešťastnými. Stanete se pány svého života, protože začnete žít v přítomnosti. Ovládnete-li umění žít v přítomnosti, jednoho dne se stanete osvícenými a naplníte tak nejvyšší smysl života.

Otázka: *„Jak nás řeka unáší, dostaneme hlad. Bude v tomto případě nutné začít plavat?“*

Hlad narůstá při plavání, protože plavání vyžaduje více úsilí. Zřejmě jste ale neporozuměl významu splývání. Hlad mají ti, kteří plavou, i ti, kteří splývají. Je běžné, že je potřeba uspokojit své základní životní potřeby. Každý potřebuje peníze, stravu a oblečení, ale na tyto základní potřeby se lze dívat dvěma způsoby.

Můžete být ustrašení a dělat si neustále starosti o to, jak si zajistit vše potřebné. Můžete být ale i uvolnění a vnitřně se ničím neznepokojovat. Jen tak můžete postupovat efektivně. Musíte pracovat, abyste se najedli a zajistili si své každodenní potřeby, ale to je možné provádět dvěma způsoby. Tím druhým je umění nechat se unášet životem. Práce je zapotřebí, ale je možné pracovat buď v napětí a v obavách nebo uvolněně a v klidu.

Popisuji vám velmi pokročilý stav, jehož nelze dosáhnout rychle. Ideálním cílem je aktivita navenek a uvolněnost uvnitř. Měli byste své denní úkoly vykonávat s plným nasazením, ale zároveň s hlubokým vnitřním klidem.

Otázka: *„Existuje ještě nějaký stav pokročilejší než splývání? Nestane se nakonec člověk sám řekou?“*

Při skutečném splývání, jehož může být dosaženo až po dlouhé době, nezůstává rozdíl mezi splývajícím a řekou. K oceánu dospěje pouze ten, kdo se dokáže nechat unášet řekou. K cíli doputuje stejně rychle jako proud řeky. Nejvyšší forma splývání vyžaduje úplnou harmonii s řekou a to znamená stát se řekou. Řeka není jen voda, ale i vlny, vzduch, živočichové a ryby ve vodě, čluny či lidé, a tak i vy se můžete stát součástí tohoto celku. Kdo je schopen splynout s řekou, ten se raduje z celé její velkoleposti a krásy, a když řeka dosáhne oceánu, prožívá naplnění smyslu existence řeky, jenž spočívá v tom, že se malá řeka přemění v nekonečný oceán. Smyslem života je stát se nekonečnými.

Lidi lze rozdělit do tří kategorií:

- Plavci.
- Ti, co se nechají unášet.
- Topící se, kteří neumějí ani plavat ani se nechat unášet.